

Η ΕΟΡΤΗ ΤΗΣ ΑΓΙΑΣ ΜΕΤΑΜΟΡΦΩΣΕΩΣ ΤΟΥ ΣΩΤΗΡΟΣ ΧΡΙΣΤΟΥ ΕΙΣ ΤΟ ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΙΟΝ

Τό Σάββατον, 6^{ον} /19^{ον} Αυγούστου 2023, έωρτάσθη υπό τοῦ Πατριαρχείου ἡ έορτή τῆς Δεσποτικῆς έορτῆς τῆς Μεταμορφώσεως εἰς τό Ὅρος Θαβώρ, ἐπὶ τοῦ ὁποίου καί ἔλαβε χώραν τό γεγονός τῆς Μεταμορφώσεως.

Κατά τήν έορτήν αὐτήν ἡ Ἐκκλησία ὅλη, ἰδίᾳ δέ ἡ τῶν Ἱεροσολύμων εἰς τήν ὁποίαν ἀνήκει ὡς προσκύνημα τό ὅρος Θαβώρ ένθυμεῖται ψάλλουσα καί δοξολογοῦσα τό εἰς τάς Εὐαγγελικὰς διηγήσεις γεγονός τῆς Μεταμορφώσεως τοῦ Κυρίου καί Θεοῦ καί Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ (Ματθ. 17,2-8 καί Μάρκ. 9, 2-8), ὅτι δηλαδή ὀλίγον χρόνον πρό τοῦ πάθους Αὐτοῦ παρέλαβεν ὁ Κύριος τούς τρεῖς προκρίτους μαθητάς καί ἀνελθόν μετ' αὐτῶν εἰς τό ὅρος Θαβώρ, μετεμορφώθη ἔμπροσθεν αὐτῶν.

Ὡς ἐξηγοῦν οἱ Πατέρες τῆς Ἐκκλησίας, ὑπέκρυπεν τήν ἀνθρωπίνην φύσιν Αὐτοῦ καί ἀπεκάλυπεν, ὅσον ἡδύναντο, νά ἴδουν τήν δόξαν τῆς θείας φύσεως Αὐτοῦ.

Τό πρόσωπον Αὐτοῦ ἔλαμπεν ὑπέρ τόν ἥλιον καί τά ἱμάτια Αὐτοῦ ἐγένοντο λευκά ὡς τό φῶς καί ἐνεφανίσθησαν συλλαλοῦντες μετ' Αὐτοῦ Μωϋσῆς ὡς ἐκπρόσωπος τῶν κεκοιμημένων καί ὁ Ἥλιος ὡς ἐκπρόσωπος τῶν ζώντων, νεφέλη δέ φωτεινή ἐπεσκέψατο αὐτούς καί ἠκούσθη φωνή παρά τοῦ Πατρός: «οὗτός ἐστιν ὁ Υἱός μου ὁ ἀγαπητός, ἐν ᾧ εὐδόκησα, Αὐτοῦ ἀκούετε».

Τό μυστήριον τοῦτο ἀπεκάλυπεν ὁ Κύριος εἰς τούς μαθητάς Αὐτοῦ, ἵνα ἔχοντες ἰδεῖ τήν δόξαν Αὐτοῦ, νά εἶναι ἐνισχυμένοι κατά τήν ὥραν τοῦ σταυροῦ καί ἵνα δείξῃ εἰς αὐτούς οἷαν δόξαν θά ἀπολαύσουν ἐν τῇ ἀναστάσει τῶν νεκρῶν οἱ δίκαιοι.

Πρός τιμήν καί μνήμην τοῦ ἐξαιρέτου μυστηρίου τούτου ἔλαβε χώραν νυκτερινή θεία Λειτουργίαν ἀπό 12^{ης} μεσονυκτίου ὡς 3^{ης} πρωῒνης, τῆς ὁποίας προεξῆρξεν ἡ Α.Θ.Μ. ὁ Πατήρ ἡμῶν καί Πατριάρχης Ἱεροσολύμων κ.κ. Θεόφιλος, συλλειτουργοῦντων Αὐτῷ τοῦ Σεβασμιωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Κωνσταντίνης κ. Ἀριστάρχου, τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Τώμιδος κ. Θεοδοσίου τοῦ Πατριαρχείου Ρουμανίας, τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου κ. Νικολάου τοῦ Πατριαρχείου Γεωργίας καί τοῦ Σεβασμιωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Κατάρρων κ. Μακαρίου, Ἀγιοταφίτων Ἱερομονάχων ᾧν πρῶτος ὁ Γέρων Καμαράσης Ἀρχιμανδρίτης π. Νεκτάριος, τοῦ Ἀρχιδιακόνου π. Μάρκου καί πολλῶν ἱερέων Ὁρθοδόξων Ἐκκλησιῶν καί Ἀραβοφώνων Πρεσβυτέρων τῆς περιοχῆς Γαλιλαίας, ψάλλοντος ἑλληνιστί δεξιὰ τοῦ κ. Ἀγγέλου Γιαννοπούλου καί τοῦ Πρεσβυτέρου Γεωργίου τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Ἡλείας καί ἀριστερά ἀραβιστί τῆς χορωδίας τοῦ μακαριστοῦ Ἀρχιμανδρίτου Φιλοθέου, προσευχομένων εἰς τήν ὑπαιθρίαν ταύτην ἀγρυπνίαν δεκάδων χιλιάδων προσκυνητῶν ἐκ διαφόρων Ὁρθοδόξων χωρῶν, ἀνελθόντων εἰς τό ὅρος πεζῇ, λόγω τῶν ἀπαραδέκτων περιοριστικῶν μέτρων τῆς Ἰσραηλινῆς Αστυνομίας.

Εἰς τό Κοινωνικόν τῆς θείας Λειτουργίας ταύτης ὠμίλησεν ὁ Μακαριώτατος ἑλληνιστί, ἀραβιστί καί ἡυλόγησε τάς σταφυλάς. Τό έόρτιον κήρυγμα τοῦτο ἔχει ὡς ἔπεται:

«Μετεμορφώθης ἐν τῷ ὄρει Χριστέ ὁ θεός, δείξας τοῖς Μαθηταῖς σου τὴν δόξαν σου, καθὼς ἠδυναντο. Λάμπσον καὶ ἡμῖν τοῖς ἁμαρτωλοῖς, τό φῶς σου τό αἶδιον, πρεσβεΐαις τῆς θεοτόκου, φωτοδότα δόξα σοι».

Ἀγαπητοί ἐν Χριστῷ ἀδελφοί,

Εὐλαβεῖς Χριστιανοί καὶ προσκυνηταί,

Ἡ θεία Χάρις τοῦ θεοῦ καὶ Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ἀνήγαγε πάντας ἡμᾶς ἐν τῷ Ἱερῷ τούτῳ ὄρει θαβώρ, ἵνα εὐχαριστιακῶς ἐορτάσωμεν τὴν Μεταμόρφωσιν Αὐτοῦ, ἀκούοντες εἰς τὴν κλῆσιν τοῦ ὑμνωδοῦ λέγοντος: «Δεῦτε ἀναβῶμεν εἰς τὸ ὄρος Κυρίου, καὶ εἰς τὸν οἶκον τοῦ θεοῦ ἡμῶν, καὶ θεασώμεθα τὴν δόξαν τῆς Μεταμορφώσεως Αὐτοῦ, δόξαν ὡς μονογενοῦς παρὰ Πατρός, φωτὶ προσλάβωμεν φῶς, καὶ μετάρσιοι γενόμενοι τῷ πνεύματι, Τριάδα ὁμοούσιον ὑμνήσωμεν εἰς τοὺς αἰῶνας».

Ἡ Μεταμόρφωσις τοῦ Σωτῆρος ἡμῶν Χριστοῦ ἀποτελεῖ γεγονός, κατὰ τὸ ὁποῖον ἀπεκαλύφθη εἰς ὅλον τὸ βάθος καὶ πλάτος τὸ μεγαλεῖον τοῦ Μυστηρίου τῆς θείας Οἰκονομίας, τοῦ μυστηρίου τῆς σωτηρίας τοῦ ἀνθρώπου, τοῦ «μυστηρίου τοῦ ἀποκεκρυμμένου ἀπὸ τῶν αἰώνων ἐν τῷ θεῷ», (Ἐφεσ. 3,9).

Τό δέ μέγα τοῦτο μυστήριον τῆς εὐσεβείας, (Α΄ Τιμ. 3,16) εἶναι ὁ ἐν σαρκὶ φανερωθεὶς Χριστός, «ὃς ἐν μορφῇ θεοῦ ὑπάρχων οὐχ ἀρπαγμόν ἠγήσατο τὸ εἶναι ἴσα θεῷ, ἀλλ' ἐαυτὸν ἐκένωσε μορφὴν δούλου λαβών, ἐν ὁμοιώματι ἀνθρώπων γενόμενος καὶ σχήματι εὗρεθεὶς ὡς ἄνθρωπος ἐταπείνωσεν ἐαυτὸν γενόμενος ὑπήκοος μέχρι θανάτου, θανάτου δέ σταυροῦ», ὡς κηρύττει ὁ θεῖος Παῦλος.

Τὴν ὁμολογίαν ταύτην τοῦ Ἀποστόλου Παύλου διατυπώνει μέ ἀκρίβειαν καὶ ἐρμηνεύει ἐναργέστατα τὸν λόγον, διὰ τὸν ὁποῖον ἐγένετο ἡ Μεταμόρφωσις τοῦ Χριστοῦ ὁ ὑμνογράφος τῆς Ἐκκλησίας λέγων: «Ἐπὶ τοῦ ὄρους μετεμορφώθης, καὶ ὡς ἐχώρουν οἱ Μαθηταί σου τὴν δόξαν σου, Χριστέ ὁ θεός ἐθεάσαντο, ἵνα ὅταν σε ἴδωσι σταυρούμενον, τό μέν πάθος νοήσωσιν ἐκούσιον, τῷ δέ κόσμῳ κηρύξωσιν, ὅτι σύ ὑπάρχεις ἀληθῶς, τοῦ Πατρός τό ἀπαύγασμα».

Μέ ἄλλα λόγια, κατὰ τὴν Μεταμόρφωσιν τοῦ Κυρίου ἐν τῷ ὑψηλῷ τούτῳ ὄρει θαβώρ ἐγένετο ἡ ἀποκάλυψις τῆς θεανθρωπίνης ὑποστάσεως Αὐτοῦ, τῆς μείξεως δηλονότι, τῶν δύο φύσεων ἐν τῷ προσώπῳ τοῦ Χριστοῦ, ἀλλὰ καὶ τῆς ἀποκαλύψεως τῆς δόξης τοῦ θεοῦ, δηλαδή τοῦ ἀπαυγάσματος τοῦ θεοῦ Πατρός. Τό ἀπαύγασμα σημαίνει τὴν ἀκτινοβολίαν ἢ τὴν λάμψιν ὡς λέγει ὁ ὑμνωδός: «Ἡ ἀναλλοίωτος φύσις, τῇ βροτεῖα μιχθεῖσα, τῆς ἐμφεροῦς αὐτοῦ θεότητος, φῶς παραγυμνοῦσα τοῖς Ἀποστόλοις, ἀπορρήτως **ἐξέλαμψε**». Καὶ πάλιν: «θεός ὅλος ὑπάρχων, ὅλος βροτός γέγονας, ὅλη τῇ θεότητι μίξας τὴν ἀνθρωπότητα, ἐν ὑποστάσει σου, ἦν ἐν δυσὶ ταῖς οὐσίαις, Μωϋσῆς Ἡλίας τε, εἶδον ἐν ὄρει θαβώρ».

Ὁ ἅγιος Γρηγόριος Νύσσης, ἐρμηνεύων τοὺς λόγους τοῦ Παύλου «Χριστός ὢν ἀπαύγασμα τῆς δόξης τοῦ θεοῦ» (Πρβλ. Ἑβρ. 1,3) λέγει: «Ὡς περ γὰρ συγγενῶς ἔχει πρὸς τὸν ἥλιον ἀκτὶς καὶ πρὸς τὸν λύχνον τό ἀπαυγαζόμενον φῶς... οὕτω καὶ τό παρὰ τῆς δόξης τοῦ Πατρός ἀπαυγασθέν φῶς». Τό παράδειγμα τοῦτο χρησιμοποιεῖ ὁ Ἱερός Πατὴρ Γρηγόριος Νύσσης, διὰ νὰ καταστήσῃ σαφές ὅτι ὁ Υἱός καὶ Λόγος τοῦ θεοῦ εἶναι ὁμοούσιος τῷ Πατρί καὶ τῷ Ἁγίῳ Πνεύματι, ἐπομένως τό «τοῦ Πατρός ἀπαυγασθέν φῶς» εἶναι τό ἀπρόσιτον καὶ ἄκτιστον φῶς τῆς Ἀγίας Τριάδος.

Ὁ Ἅγιος Ἰωάννης ὁ Δαμασκηνός, μένων ἔκθαμβος πρὸ τοῦ μυστηρίου τῆς Μεταμορφώσεως λέγει: «ὁ γὰρ ᾿Λόγος σὰρξ᾿, ἡ σὰρξ τε Λόγος ᾿ἐγένετο᾿ εἰ καὶ μὴ θείας ἐξειστήκει φύσεως. Ὡ θαύματος πάντα νοῦν ὑπερβαίνοντος! **Οὐκ ἔξωθεν ἡ δόξα τῷ σώματι προσεγένετο, ἀλλ᾿ ἔνδοθεν ἐκ τῆς ἀρρήτῳ λόγῳ ἡνωμένης αὐτῷ καθ᾿ ὑπόστασιν τοῦ θεοῦ Λόγου ὑπερθέου θεότητος**». [Καὶ ἀπλούστερον: γιατί ὁ Λόγος ᾿ἐγίνε σὰρκα᾿ καὶ ἡ σὰρκα Λόγος, ἂν καὶ δέν εἶχε βγεῖ ἀπὸ τὴν θεία φύσιν Του. Ὡ θαῦμα πού ξεπερνᾷ κάθε νοῦ. Τό σῶμα δέν ἀπόκτησε ἀπ᾿ ἔξω τὴν δόξαν, ἀλλὰ πήγασε ἀπὸ μέσα του ἀπὸ τὴν ἀνεξήγητα ἑνωμένη μαζί του κατὰ τὴν ὑπόστασιν ὑπέρθεη θεότητα τοῦ θεοῦ Λόγου].

Ἀξιοσημεῖωτον ὅτι κατὰ τὴν Μεταμόρφωσιν τοῦ Ἰησοῦ ἐν τῷ ἱερῷ τούτῳ τόπῳ ἀφ᾿ ἐνός μὲν «ἔλαμψε τό πρόσωπον τοῦ Ἰησοῦ ὡς ὁ ἥλιος, τά δέ ἱμάτια αὐτοῦ ἐγένετο λευκά ὡς τό φῶς», (Ματθ. 17,2). Ἀφ᾿ ἐτέρου δέ, «ἰδοὺ νεφέλη φωτεινὴ ἐπεσκίασεν αὐτούς, καὶ ἰδοὺ φωνὴ ἐκ τῆς νεφέλης λέγουσα· οὗτός ἐστιν ὁ υἱός μου ὁ ἀγαπητός, ἐν ᾧ εὐδόκησα· αὐτοῦ ἀκούετε» (Ματθ. 17,5).

Κατὰ τὸν Ἅγιον Ἰωάννην τὸν Δαμασκηνόν ἡ φωτεινὴ νεφέλη, ἡ ὁποία ἐπεσκίασε τὸν Ἰησοῦν συμβολίζει τὴν λάμψιν τοῦ Ἁγίου Πνεύματος. «Νεφέλη δέ φωτός ἐπεσκίασε, τό σέλας ζωγραφοῦσα τοῦ Πνεύματος». Ὅσον ἀφορᾷ τὴν ἐκ τῆς νεφέλης γενομένην φωνήν, ὁ Ἅγιος Ἰωάννης ὁ Δαμασκηνός λέγει: «**Φωνὴ Πατρός ἐκ νεφέλης Πνεύματος γέγονεν**». «Οὗτός ἐστὶν ὁ Υἱός μου ὁ ἀγαπητός». «Οὗτος ὁ ὢν καὶ ὁ ὁρῶμενος ἄνθρωπος, ὁ χθές γενόμενος ἄνθρωπος, ὁ ταπεινός ἡμῖν συναναστρεφόμενος, οὗ νῦν τό πρόσωπον ἔλαμψεν». Ὅσον δ᾿ ἀφορᾷ εἰς τὴν θείαν ἐντολήν «Αὐτοῦ ἀκούετε» λέγει: «Ὁ γὰρ τοῦτον δεχόμενος, ἐμέ δέχεται, τὸν ἀποστείλαντα οὐ δεσποτικῶς ἀλλὰ πατρικῶς. Ὡς μὲν γὰρ ἄνθρωπος ἀποστέλλεται, ὡς δέ θεός ἐν ἐμοὶ μένει, κἀγὼ ἐν αὐτῷ. Ὁ μὴ τιμῶν τὸν μονογενῆ μου Υἱόν καὶ ἀγαπητόν οὐ τιμᾷ τὸν Πατέρα, Ἐμέ τὸν πέμψαντα Αὐτόν». «Αὐτοῦ ἀκούετε», ἔχει γὰρ ζωῆς αἰωνίου ρήματα. Τοῦτο τῶν τελουμένων συμπέρασμα, αὕτη τοῦ μυστηρίου ἡ δύναμις». [Καὶ ἀναλυτικώτερον: Ὅποιος δέχεται Αὐτόν, τὸν Ἰησοῦν Χριστόν, δέχεται Ἐμένα πού Τόν ἔστειλα ὅχι ὡς Κύριος (ἐξουσιαστής), ἀλλ᾿ ὡς Πατέρας. Ἀποστέλλεται σάν ἄνθρωπος, ἐν ᾧ σάν θεός μένει μέσα σ᾿ ἔμένα κι ἐγὼ μέσα σ᾿ Ἐκεῖνον. Ὅποιος δέν τιμᾷ τὸν μονογενῆ καὶ ἀγαπητό Υἱό μου, δέν τιμᾷ τὸν Πατέρα, Ἐμένα πού Τόν ἔστειλα. «Αὐτοῦ ἀκούετε», διότι ἔχει τούς λόγους τῆς αἰωνίου ζωῆς. Αὐτό εἶναι τό συμπέρασμα ὅσων τελοῦνται, αὕτη εἶναι ἡ δύναμις τοῦ μυστηρίου τῆς Μεταμορφώσεως].

Αὐτὴν ἀκριβῶς τὴν δύναμιν, τούτέστιν τὴν δόξαν τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, καλούμεθα νὰ ἴδωμεν καὶ ἡμεῖς, ἀγαπητοί μου ἀδελφοί, οὐχὶ με τούς σωματικούς ὀφθαλμούς, ἀλλὰ με τούς νοερούς ὀφθαλμούς τῆς καθαρᾶς διανοίας καὶ καθαρᾶς καρδίας. «Μακάριοι οἱ καθαροὶ τῇ καρδίᾳ, ὅτι αὐτοὶ τὸν θεόν ὁρῶνται» (Ματθ. 5,8), λέγει Κύριος. Πρὸς τοῦτο καλούμεθα καὶ πάλιν νὰ μιμηθῶμεν τούς μαθητάς τοῦ Χριστοῦ, οἱ ὁποῖοι «ἦσαν βεβαρημένοι ὕπνῳ», εἶχαν κυριευθῇ ἀπὸ βαρὺ νυσταγμόν· ἀλλ᾿ ἐντός ὀλίγου ἐξαγρύπνησαν καὶ εἶδαν τὴν δόξαν Αὐτοῦ. «Διαγρηγορήσαντες δέ εἶδον τὴν δόξαν Αὐτοῦ», (Λουκ. 9,32).

Ἀποτινάξωμεν λοιπόν καὶ ἡμεῖς, ἀγαπητοί μου ἀδελφοί, ἀφ᾿ ἑαυτῶν τὸν ὕπνον τῆς ἀκηδίας· ἐγερθέντες μετὰ τοῦ ὕμνωδοῦ εἴπωμεν: «Λάμψον καὶ ἡμῖν τοῖς ἁμαρτωλοῖς, τό φῶς σου τό αἴδιον, πρεσβείαις τῆς θεοτόκου, φωτοδότα δόξα σοι». Ἀμήν. Ἔτη πολλά καὶ εἰρηνικά!»

Τὴν πρῶϊαν ἐτελέσθη θεία Λειτουργία εἰς τὸν Κεντρικόν Ναόν τῆς Μεταμορφώσεως, προεξάρχοντος τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Ναζαρέτ κ.

Κυριακοῦ, συλλειτουργούντων Ἀγιοταφитῶν Ἱερομονάχων καί Ἀραβοφώνων Πρεσβυτέρων καί προσευχομένων ἐντοπίων Ὁρθοδόξων προσκυνητῶν.

Τήν μεσημβρίαν ὁ ἀνακαινιστής τῆς Μονῆς καί ἀγιογραφήσας τόν Ἱερόν Ναόν Ἡγούμενος Ἀρχιμανδρίτης Ἰλαρίων παρέθεσε τράπεζαν εἰς τήν Πατριαρχικήν καί τήν Ἀρχιερατικήν συνοδείαν καί ἄλλους πολλούς.

Ἡ ἑορτή τῆς Μεταμορφώσεως τοῦ Σωτῆρος ἐωρτάσθη & εἰς τό Ἱερόν Προσκύνημα τῆς Γεθσημανῆς δι' Ἀρχιερατικῆς θείας Λειτουργίας, τῆς ὁποίας προεξῆρξεν ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Καπιτωλιάδος κ. Ἡσύχιος, συλλειτουργούντων τῶν ἐφημερίων τοῦ Ἱεροῦ Προσκυνηματος καί τοῦ Ἱεροδιακόνου π. Εὐλογίου καί μετεχόντων πιστῶν καί προσκυνητῶν, παρουσίᾳ τοῦ Γενικοῦ Προξένου τῆς Ἑλλάδος εἰς τά Ἱεροσόλυμα κ. Εὐαγγέλου Βλιώρα.

Μετά τήν θείαν Λειτουργίαν ἠκολούθησε κέρασμα εἰς τό ἡγουμενεῖον ὑπό τοῦ Ἡγουμένου Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Ἐλενουπόλεως κ. Ἰωακείμ.

Ἐωρτάσθη ἐπίσης δι' Ἑσπερινοῦ ἀφ' ἑσπέρας καί θείας Λειτουργίας τήν πρωΐαν εἰς τόν Ἱερόν Ναόν τῆς Μεταμορφώσεως εἰς Ραμάλλαν, προεξάρχοντος τοῦ Σεβασμιωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Κυριακουπόλεως κ. Χριστοφόρου, συλλειτουργούντων τῶν ἱερέων ἐφημερίων τοῦ Ναοῦ καί ψαλλόντων τῶν Ἱεροψαλτῶν τῆς Κοινότητος καί προσευχομένων τῶν ἐντοπίων πιστῶν.

Ἐκ τῆς Ἀρχιγραμματείας